

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 24 augustus 2015 over de uitvoering van de aangenomen moties, ingediend tijdens het VAO¹ uitgangspunten cultuurbeleid op 2 juli 2015² (Kamerstuk 32 820, nr. 166).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković

¹ VAO: verslag van een algemeen overleg

² Handelingen II 2014/15, nr. 104, VAO Uitgangspunten Cultuurbeleid

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Moties die betrekking hebben op de subsidieregeling
2. Overige moties
Bijlage conceptsubsidieregeling culturele basisinfrastructuur
2017–2020

II Reactie van de Minister

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de conceptsubsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017–2020 die als bijlage is verzonden. Hier hebben de leden nog een aantal vragen over.

De leden van de PvdA-fractie kijken met een positief gevoel terug op het overleg over de uitgangspunten cultuurbeleid en de aanscherpingen die hierdoor zijn gemaakt in het kunstenplan voor de periode 2017–2020. De brief over de uitvoering van de aangenomen moties van dit overleg roept nog een aantal vragen op, die deze leden graag aan de Minister voorleggen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de voorgenomen uitvoering van de aangenomen moties, ingediend tijdens het VAO uitgangspunten cultuurbeleid op 2 juli 2015.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige brief van de Minister over de uitvoering van de aangenomen moties. Deze leden hebben hier enkele vragen over.

1. Moties die betrekking hebben op de subsidieregeling

De leden van de PvdA-fractie constateren dat de wijze waarop de Minister de motie van de leden Van Dijk en Bergkamp over een extra jeugdgezelschap³ wil uitvoeren tot een zeer sterke verdunning leidt van de extra beschikbare middelen voor gezelschappen die zich specifiek op de doelgroep van jongeren richten. Deze leden hebben twijfels of hiermee de uitspraak van de Kamer optimaal recht is gedaan en constateren dat de Minister tijdens het algemeen overleg van 2 september jl. heeft toegezegd in overleg te treden met de indieners van de motie. De leden willen graag weten of dit overleg heeft plaatsgevonden en wat de conclusie van dit overleg is.

Voorts merken de leden op dat culturele festivals zich de afgelopen jaren hebben bewezen als belangrijke motor voor culturele ontwikkeling en de laagdrempelige ontmoeting met nieuw publiek. Daarom zijn de leden blij met de extra middelen, die er voor festivals zijn ten opzichte van de afgelopen vier jaar. Tegelijk zien zij dat een aantal belangrijke, beeldbepalende festivals moeite heeft om het hoofd op de lange termijn boven water te houden en hun ambities waar te maken. Daarom zijn deze leden mede-indiener geweest van meerdere moties om festivals vanuit de basisinfrastructuur te financieren. De motie van de leden Keijzer en Monasch⁴ over Festival Oude Muziek in Utrecht is aangenomen, maar de motie voor een festival voor locatietheater van de leden Keijzer en

³ Motie van de leden Van Dijk en Bergkamp over financiering van een negende jeugdtheater, Kamerstuk 32 820, nr. 154

⁴ Motie van de leden Keijzer en Monasch over een festival gespecialiseerd in oude muziek, Kamerstuk 32 820, nr. 139

Monasch⁵ en de motie van het van het lid Monasch over een festival gespecialiseerd in jeugdfilm en -media⁶ niet. Daarmee is de zorg van de leden voor deze beeldbepalende festivals niet weggenomen, namelijk dat ze het de komende jaar moeilijk zullen hebben om een vitale toekomst tegemoet te gaan. Deze leden willen graag weten of de Minister hun zorgen deelt en of ze zich de komende jaren creatief in wil zetten om de benodigde extra middelen voor festivals te vinden, zodat ze hoogwaardige programmering en vernieuwende keuzes kunnen blijven maken.

De leden van de SP-fractie zien dat veel van de budgetten voor de uitvoering van de moties uit het Fonds Podiumkunsten komen of door het weer intrekken van in het vooruitzicht gestelde suppleties aan fondsen. Bij de uitvoering van de aangenomen moties, wordt duidelijk dat hier te schaarse middelen verdeeld worden. In hoeverre erkent de Minister dat de financiële basis voor het cultuurbeleid heel wankel is, zo vragen deze leden. Erkent de Minister dat zij alle speelruimte in de begroting voor cultuur al kwijt is?

De Raad voor Cultuur heeft een verhoging van het cultuurbudget geadviseerd voor in totaal 29,5 miljoen euro. De Minister heeft – binnen haar cultuurbegroting – geld voor prioriteiten uitgetrokken voor in totaal 18,6 miljoen euro. Deze leden stellen dat de Minister in vergelijking met het raadsadvies hier 10 miljoen euro tekort komt. Is de Minister dat met deze leden eens? Zo nee, waar verschilt de Minister van mening met de Raad voor Cultuur?

Erkent de Minister dat met extra investeringen de maatregelen uit de moties van de Tweede Kamer kunnen worden gefinancierd zonder de in het vooruitzicht gestelde suppletie aan de fondsen weer gedeeltelijk ongedaan te maken? In hoeverre wil de Minister een begin maken met de indexering van subsidies, zo vragen deze leden.

De leden van de CDA-fractie lezen dat er conform de motie van de leden Bergkamp c.s. over het opnemen van productiehuizen voor de podiumkunsten in de BIS⁷ plaats wordt gemaakt in de BIS⁸ voor een functie voor productiehuizen met een plafondbedrag ter hoogte van 1,6 miljoen euro. Deze leden lezen met instemming dat bij de advisering de Raad voor Cultuur gevraagd wordt geografische spreiding mee te laten wegen. Op welke wijze wordt bewaakt dat toekenning niet alleen aan productiehuizen in de randstad plaatsvindt, zo vragen deze leden. De leden vragen daarnaast of naast talentontwikkeling via productiehuizen ook andere vormen van talentontwikkeling dan louter in de productiehuizen voor financiering in aanmerking blijven komen.

Voorts merken de leden op dat in de BIS maximaal 500.000 euro beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van een festival voor oude muziek. De leden vragen waarom de Minister van mening is dat hiermee de motie van de leden Keijzer en Monasch over een festival gespecialiseerd in oude muziek⁹ is uitgevoerd, terwijl in het dictum nadrukkelijk staat dat «de benodigde middelen» gecreëerd moeten worden binnen de BIS. Deze leden vragen op basis van welke informatie de Minister inschat dat 500.000 euro voldoende is voor deze functie. Hierbij wijzen de leden

⁵ Motie van de leden Monasch en Keijzer over een festival gespecialiseerd in locatietheater, Kamerstuk 32 820, nr. 148

⁶ Motie van het lid Monasch over een festival gespecialiseerd in jeugdfilm en -media, Kamerstuk 32 820, nr. 150

⁷ Motie van het lid Bergkamp c.s. over het opnemen van productiehuizen voor de podiumkunsten in de BIS, Kamerstuk 32 820, nr. 137

⁸ BIS: culturele basisinfrastructuur

⁹ Motie van de leden Keijzer en Monasch over een festival gespecialiseerd in oude muziek, Kamerstuk 32 820, nr. 139

erop dat voor het andere festival dat via de BIS wordt gefinancierd (Holland festival) maar liefst 3,18 miljoen euro beschikbaar is. De leden vragen bovendien hoe de Minister gaat voorkomen dat de extra middelen bij het Fonds Podiumkunsten niet te versnipperd ingezet gaan worden. Welke criteria gaat het Fonds gebruiken voor het ter beschikking stellen van deze gelden? Is de Minister bereid na te denken om het extra geld in te zetten voor een paar grote festivals, zoals Dansdagen in Maastricht, Oerol op Terschelling en theaterfestival de Boulevard in Den Bosch, zo vragen de genoemde leden.

2. Overige moties

De leden van de PvdA-fractie vragen aandacht voor de uitvoering van de motie van de leden Monasch en Van Veen over een overkoepelend referentiekader voor cultuureducatie¹⁰. In de reactie van de Minister wordt de nadruk bij de uitvoering van deze motie gelegd bij het bestuurlijk overleg waarin dit referentiekader tot stand moet komen, maar dat is niet het uitgangspunt wat deze leden voor ogen hebben als het om de uitvoering van deze motie gaat. De uitvoering moet, wat hen betreft, beginnen met een ambitieuze visie op de inhoudelijke doelen van cultuureducatie, wat zou elk kind beleefd en gedaan moeten hebben. Vervolgens moet met alle betrokkenen gekeken worden hoe dit tot stand gebracht kan worden en wat de taakverdeling tussen de verschillende partijen moet zijn. Door een technocratische, bestuurlijke benadering van de Minister dreigt het Bildungsideaal naar de mening van de leden van deze fractie te weinig uit de verf te komen en wordt het bestuurlijk overleg meer doel dan middel. Graag horen deze leden de bevestiging van de Minister dat ze een stevige ambitie als uitgangspunt zal hanteren voor de totstandkoming van het referentiekader voor cultuureducatie, met een uitleg hoe ze deze ambitie wil formuleren alvorens het overleg met andere partijen aan te gaan. De leden merken tot slot op dat zij met belangstelling uitzien naar de beantwoording van de gestelde vragen.

De leden van de SP-fractie hebben over de motie van de leden Monasch en Van Veen over een overkoepelend referentiekader voor cultuureducatie¹¹ enkele vragen en opmerkingen. Het lokaal op peil houden van culturele voorzieningen, zorgt nog niet direct dat elke school daar voldoende gebruik van maakt, zo stellen deze leden. Is inzichtelijk te maken in hoeverre scholen hier actief gebruik van maken? Is inzichtelijk te maken wat eventuele belemmeringen zijn? Kan de Minister aangeven op welke manier scholen gefaciliteerd of gestimuleerd kunnen worden om meer of beter aan te sluiten bij de lokale voorzieningen om cultuureducatie mogelijk te maken? In hoeverre zijn, volgens de Minister, de huidige kerndoelen voldoende om goede cultuureducatie te stimuleren? Voorts hebben deze leden over de motie van de leden Monasch en Ouwehand over de Centra voor Kunstzinnige Vorming en muziekscholen¹² een aantal vragen en opmerkingen. De Minister kondigt verscheidene onderzoeken, rapporten en monitoren aan. De Minister geeft, volgens deze leden, niet aan wat het minimale lokale culturele voorzieningen-niveau zal zijn. Wat is de ambitie van de Minister waar het gaat over de tevredenheid van mensen over lokale culturele voorzieningen, zo vragen deze leden.

¹⁰ Gewijzigde motie van de leden Monasch en Van Veen (t.v.v. Kamerstuk 32 820, nr. 147) over een overkoepelend referentiekader voor cultuureducatie, Kamerstuk 32 820, nr. 162

¹¹ Gewijzigde motie van de leden Monasch en Van Veen (t.v.v. Kamerstuk 32 820, nr. 147) over een overkoepelend referentiekader voor cultuureducatie, Kamerstuk 32 820, nr. 162

¹² Gewijzigde motie van de leden Monasch en Ouwehand (t.v.v. Kamerstuk 32 820, nr. 151) over de Centra voor Kunstzinnige Vorming en muziekscholen, Kamerstuk 32 820, nr. 164

Bijlage conceptsubsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017–2020

De leden van de VVD-fractie lezen in de conceptsubsidieregeling dat de criteria worden uitgebreid. Kan de Minister aangeven welke criteria voor haar het meest en minst doorslaggevend zijn bij een aanvraag? Graag ontvangen zij een toelichting. Bij de beoordeling van de aanvraag worden criteria gebruikt zoals ondernemerschap en publieksbereik. Deze criteria betreffen anders dan de eigen inkomsteneis beleidsvoornemens. Neemt de Minister in overweging of deze doelstellingen zijn behaald wanneer zij een aanvraag ontvangt die ook in de vorige periode een subsidie toegekend heeft gekregen? Graag ontvangen de genoemde leden een toelichting.

Voorts vragen de leden aan de Minister of zij de mening deelt dat bij een aanvraag de criteria ook specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden worden geformuleerd? Maakt zij deze per instelling ook openbaar wanneer een aanvraag wordt goedgekeurd?

Ten slotte vragen de leden of de Minister meer transparantie kan bieden ten aanzien van het criterium publieksbereik. Kan de Minister aangeven wanneer deze voldoende is? Zo nee, kan de Minister meer inzicht geven op basis waarvan dit criterium wordt toegepast bij de beoordeling, zo vragen de leden.

De leden van de CDA-fractie lezen in artikel 3.1 van de aangepaste conceptsubsidieregeling dat onder eigen inkomsten kapitalisatie van vrijwilligers wordt uitgesloten. Deze leden vragen in dit verband wat de stand van zaken is van de uitvoering van de motie van de leden Keijzer c.s.¹³ waarin wordt gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de (financiële) inzet en waardering van vrijwilligers op het terrein van de monumentenzorg in relatie tot andere sectoren.

II Reactie van de Minister

¹³ Gewijzigde motie van het lid Keijzer c.s. (t.v.v. 34 109, nr. 31) over een onderzoek naar de (financiële) inzet en waardering van vrijwilligers, Kamerstuk 34 109, nr.48